

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/8/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7213205170
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7213205170.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudcov JUDr. Alexandra Husivargu a JUDr. Gizely Majerčákovej v právnej veci žalobcu: Dopravný podnik Bratislava, akciová spoločnosť, so sídlom v D., V. X, IČO: XX XXX XXX, zastúpený JUDr. C. J., advokátom, so sídlom v D., R.. K. D. X-P., proti žalovanému: K. Š., naposledy bytom v J., D. XX, t.č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníkom S.. Š. S., zamestnancom Okresného súdu Košice I, v konaní o 50,50 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice II č.k. 18C/155/2013-39 zo dňa 20.11.2013

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

N e p r i z n á v a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Košice II (ďalej len súd prvého stupňa alebo len súd) rozsudkom označeným v záhlaví zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia 50,50 €, a to titulom cestovného 0,50 € a úhrady pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom v sume 50 €. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že žalovaný dňa 10.3.2011 cestoval na linke MHD č. 61 a pri kontrole počas jazdy v čase o 18.07 hod. sa zamestnancovi žalobcu, poverenému vykonaním kontroly cestovných lístkov, nepreukázal platným cestovným lístkom alebo iným platným cestovným dokladom, z ktorého dôvodu bol vyzvaný na zaplatenie cestovného vo výške 0,50 € a úhrady 50 € v zmysle článku 6 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave a článku 5 Tarify mestskej hromadnej dopravy v Bratislave. Žalovaný uvedenú sumu na mieste a ani následne na výzvu žalobcu zo dňa 18.4.2011 nezaplatil. Žalobca dňa 8.3.2013 podal návrh na vydanie platobného rozkazu. Opatrovník ustanovený žalovanému vzniesol námietku premlčania žalobou uplatneného nároku vzhľadom na čas uplatnenia nároku. Keďže žalobca považoval túto námietku premlčania za nedôvodnú, v ďalšom sa súd zaoberal posúdením jej dôvodnosti. Konštatoval, že právny vzťah účastníkov konania je vzťahom občianskoprávnym a záväzkovým, z ktorého vzniklo žalobcovi právo na zaplatenie cestovného a úhrady k cestovnému z dôvodu, že žalovaný použil jeho dopravný prostriedok bez platného cestovného lístka. Konkrétne záväzkový vzťah posúdil podľa ustanovení o zmluve o preprave v zmysle ust. § 760 Obč. zákonníka a túto zmluvu zároveň považoval za zmluvu spotrebiteľskú v zmysle ust. § 52 a nasled. Obč. zák. Žalovaný cestoval autobusom žalobcu, preto v danom prípade ide o zmluvu o cestnej doprave, ktorá je všeobecne upravená v ust. § 760 Obč.zákon. s tým, že podrobnosti boli vzhľadom na čas vzniku zmluvného vzťahu upravené v ustanoveniach zákona 168/1996 Z.z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov, účinného do 1.3.2012 (zrušeného zákonom 56/2012

Z.z.). S poukazom na ust. §§ 9, 12 až 14 ods. 3 zákona 168/1996 Z.z. o cestnej doprave a v spojení s prepravným poriadkom navrhovateľa dospel k záveru, že povinnosť zaplatiť cestovné a úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom sú nároky vyplývajúce zo zmluvy o preprave, preto sa premlčujú v zmysle ust. § 108 Obč.zákonníka za 1 rok. Povahu nároku zo zmluvy o preprave má aj úhrada pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom, pretože nárok na jej zaplatenie vzniká v prípadoch, ak cestujúci poruší svoje povinnosti zo zmluvy o preprave tým, že prepravcovi neuhradí stanovené cestovné. Nejde teda o žiadne osobitné právo, ktoré by mohlo existovať bez uzavretej zmluvy o preprave, z ktorého dôvodu nie je možné na toto právo aplikovať inú premlčaciu lehotu, a to 3-ročnú, ako sa toho domáhal žalobca. Táto (1 - ročná) premlčacia lehota začala plynúť dňom 11.3.2011, teda dňom nasledujúcim po dni (10.3.2011), kedy žalovaný bol vyzvaný na úhradu cestovného v sume 0,50 € a prirážky k cestovnému vo výške 50 a uplynula dňa 11.3.2012. Žalobca podal žalobu na súd až dňa 8.3.2013 a keďže opatrovník žalovaného vzniesol námietku premlčania, súd v zmysle ust. § 100 ods. 1 Obč. zákonníka žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a ich náhradu účastníkom nepriznal, keďže neúspešnému žalobcovi nevzniklo právo na náhradu trov konania a úspešnému žalovanému trovy konania nevznikli.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca z dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. a navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch odvolania uviedol, že povinnosť zaplatiť úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom v sume 50 € vznikla v zmysle § 9 písm. b/ v spojení s § 11 ods. 1 písm. d/ a 14 ods. 2 zákona o cestnej doprave č. 168/1996 Z.z. a táto úhrada teda nepatrí medzi práva z prepravy v zmysle § 760 Obč.zákonníka. Z týchto dôvodov nie je možné použitie osobitnej premlčacej lehoty na uplatnenie tohto nároku v zmysle ust. § 108 Obč. zák. a keďže zákon o cestnej doprave nestanovuje premlčaciu dobu ohľadne tejto úhrady, je namieste použiť § 101 Obč.zákonníka, a teda 3-ročnú premlčaciu lehotu. Pohľadávka žalobcu vo výške 50,50 € teda nebola v čase začatia súdneho konania premlčaná.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1,3 O.s.p. a z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Rozsudok je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 23.septembra 2014 o 9.10 hod. v pojednávacej miestnosti č.dv. 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 16.9.2014 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. 156 ods. 1,3 O.s.p..

Žalobca podľa obsahu odvolania namieta odvolací dôvod v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p., t.j. rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. Omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

V prejednávanej veci odvolací súd dospel k záveru, že tento odvolací dôvod nie je naplnený.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav a z vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie.

Zo zisteného skutkového stavu vyvodil súd prvého stupňa správny právny záver, že žalobou uplatnené nároky sú nárokmi zo zmluvy o preprave, ktoré sa premlčujú v jednoročnej premlčacej lehote v zmysle ust. § 108 Obč.zákonníka.

Správne, podrobné a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Z odôvodnenia rozsudku jednoznačne vyplýva úvaha súdu, na základe ktorej dospel k záveru o premlčaní žalobou uplatnených nárokov v zmysle ust. § 108 Obč.zákonníka aj s poukazom na príslušné právne predpisy, ktoré aplikoval na zistený skutkový stav.

Žalobca v odvolaní argumentuje skutočnosťami, ktoré uvádzal už v konaní pred súdom prvého stupňa a s ktorými sa súd prvého stupňa náležite a správne vypořiadal pri rozhodovaní v danej veci, a preto jeho odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Neobstojí námietka žalobcu, že súd mal vo veci nároku na zaplatenie úhrady za nepreukázanie sa cestovným lístkom aplikovať ust. § 101 Obč.zákonníka, t.j. všeobecnú 3-ročnú premlčaciu dobu, lebo úhrada nepatrí medzi práva z prepravy v zmysle § 760 Obč.zákonníka.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu právne vzťahy účastníkov konania, a tým aj oba uplatnené nároky žalobcu ako dopravcu na zaplatenie cestovného a úhrady vo výške 100 násobku základného cestovného bez príplatkov a zliav voči žalovanému ako cestujúcemu, vyplývajú zo zmluvy o preprave v zmysle § 760 Obč.zákonníka, a preto nie je dôvod na to, aby sa na každý z týchto nárokov aplikovala iná premlčacia doba. Právo na zaplatenie cestovného a úhrady má rovnaký právny základ - porušenie podmienok zmluvy o preprave, teda na ich uplatnenie vo vzťahu k premlčaniu sa tak vzťahuje ustanovenie § 108 Obč.zákonníka. Právo na zaplatenie úhrady, ktorá svojou povahou má charakter zmluvnej pokuty, nemôže vzniknúť samostatne a oddelene len na základe zákona č.168/1996 Z.z., resp. č. 56/2012 Z.z. (aj keď môže byť samostatne a oddelene uplatnený na súde), ale len spolu s nárokom na zaplatenie cestovného.

Oba nároky vznikli zo zmluvy o preprave osôb v MHD, resp. z jej porušenia, a to súčasne. U oboch nárokov preto začína rovnako plynúť aj premlčacia doba ustanovená v § 108 Obč.zákonníka so začiatkom, ako ho správne ustálil súd prvého stupňa.

Ust. § 108 Obč.zákonníka sa vzťahuje na všetky práva z osobnej i nákladnej dopravy s výnimkou práv na náhradu škody pri preprave osôb a keďže nestanovuje začiatok tejto premlčacej doby, je potrebné vychádzať zo záveru, že u práv z prepravy začína dňom, kedy právo mohlo byť vykonané prvý raz. Týmto dňom je zásadne deň, keď právo bolo možné odôvodnene vykonať podaním návrhu na súde. Žalobca svoje právo na zaplatenie cestovného, ako aj postihu za cestovanie bez platného cestovného lístka proti žalovanému mohol na súde uplatniť už v deň nasledujúci potom, čo žalovaný cestoval bez platného cestovného lístka, t.j. 11.3.2011. Takto lehota 1 roka uplynula dňom 11.3.2012, a keďže žaloba bola podaná až 8.3.2013 a opatrovník žalovaného vzniesol námietku premlčania, rozhodol súd prvého stupňa vecne správne, ak žalobu v zmysle ust. § 100 ods. 1 Obč. zákonníka zamietol.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil, vrátane výroku o trovách konania účastníkov.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p.. Žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný, nemá preto právo na náhradu trov odvolacieho konania, úspešnému žalovanému trovy odvolacieho konania nevznikli, preto odvolací súd účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach jednohlasne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.